

Відзначимо, що в лікарській практиці винесення остаточного діагнозу часто неможливе без широкого спектру додаткових досліджень і висновку фахівців інших галузей. Складні випадки, викликані збоєм у роботі різних систем організму, вимагають від лікаря високого професіоналізму і необхідності працювати разом з іншими лікарями. Для цього використовується **тактика презентації**:

Л.: Вам не пропонували проконсультуватися у лікаря Х.? // Вона гінеколог-ендокринолог з багаторічним досвідом/ і ми з нею працюємо у контакті //.

Цю тактику можна розглядати, на наш погляд, як м'яку ненав'язливу пораду звернутися за додатковою консультацією до провідного фахівця. Непряма форма вираження поради не відносить її до обов'язкових рекомендацій. Тактика презентації частіше використовується для реалізації рекомендованої стратегії.

Отже, комплекс комунікативних стратегій, по-перше, безпосередньо пов'язаний з мовленнєвою поведінкою кожного з учасників діалогічної інтеракції і поза ним не розглядається співрозмовниками, а по-друге, маркується певним чином за допомогою відповідних лінгвістичних показників, які здатні відобразити ієрархічну організацію діалогічного дискурсу, представленого у вигляді мовленнєвих тактик.

Засоби реалізації однієї і тієї ж тактики можуть бути різні в різних стратегіях медичного дискурсу, що пояснюється різною метою спілкування. Кожна тактика реалізується вербальними і невербальними засобами і виражається комплексом мовних засобів. У реальному спілкуванні часто спостерігається взаємопроникнення декількох тактик, що підсилює дію на пацієнта.

1. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. — М.: Гнозис, 2004. — С. 226–289.

2. Макаров М. Л. Интерпретационный анализ дискурса в малой группе. — Тверь: Изд-во Тверского гос. ун-та, 1998. — 199 с.

3. Труханова И. В. О разграничении понятий: речевой акт, речевой жанр, речевая стратегия, речевая тактика // Филологические науки. — 2001. — № 3. — С. 58.

4. Формановская Н. И. Культура общения и речевой этикет. — М.: Икар, 2002. — 234 с.

**СПЕЦИФІКА АНТРОПОНІМІКОНУ РОМАНУ ЮРІЯ ЩЕРБАКА
“ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ”**

У статті розглядаються функціонально-семантичні особливості антропонімів у романі Ю. Щербак “Причини і наслідки”. Висвітлюється роль цього розряду онімів у створенні характерів, сюжетному розгортанні, розкритті авторського задуму.

Ключові слова: антропонім, онім, прізвище, контрастне протиставлення, художній текст, ідіостиль.

This article discusses functional-semantic features of anthroponyms in the novel “Causes and Consequences” by Y. Scherbak. Their role in creating of characters and story line and in revealing of author’s intention is elucidated.

Key words: anthroponym, onym, last name, the contrast opposition, artistic text, idiostyle.

Власна назва у художньому тексті є не тільки номінативною одиницею, а й напрямком до більш об’єктивного розуміння як окремого художнього образу, так і художнього твору в цілому. Онім у художньому творі — це мовний знак, що здатний поєднувати в собі і відбивати різні площини реальної та ірреальної дійсності. Як зазначає Т. Немировська, ономасторчість як прикмета ідіостилі визначається ступенем навантаження номінаційного поля в художньому тексті і стає найважливішою ознакою авторського письма [2: 18].

Сучасна українська ономастика поповнилася значною кількістю праць, присвячених питанням термінології літературно-художньої ономастики, проблемі класифікації літературно-художніх онімів, лінгвальним та екстралінгвальним факторам впливу на процеси творення та функціонування онімів у художньому тексті (дослідження Л. Белея, В. Калінкіна, О. Карпенко, Ю. Карпенка, Л. Масенко, М. Торчинського та ін.). Однак ономастикон Юрія Щербак ще не був предметом наукових студій вітчизняних дослідників, хоча ми-

тець дійсно відтворює епоху, в якій живе, у всіх її проявах і до вибору імен своїх героїв ставиться дуже відповідально. Тематична різноманітність художніх творів Ю. Щербака служить запорукою багатства та стильової багатофункціональності літературно-художніх антропонімів, які вживаються у його текстах. З огляду на сказане, **актуальність** представленої статті визначається потребою всебічного і ґрунтовного вивчення антропонімікону Ю. Щербака як важливої ланки у розвитку нової української літературно-художньої антропонімії XX–XXI ст.

Зазначимо, що літературознавці розглядають прізвище та ім'я літературного героя як суттєву ознаку його характеру. І якщо художній твір – це завжди цілісний організм, в якому не може бути нічого зайвого і випадкового, то ім'я – “суттєвий семантичний і емоційно-експресивний елемент у цілісній структурі літературного твору” [1: 86]. У проблематиці прози Ю. Щербака поетика імені головного героя розставляє своєрідні акценти, важливі для цілого художнього тексту, і несе вагоме навантаження. Головного героя роману “Причини і наслідки” звать **Євгеном**. В перекладі з грецької “eugenēs” означає благородний, шляхетний [4: 57]. Ім'я героя цілком відповідає його внутрішній сутності. Безкомпромісний і справедливий, **Євген Жадан** наївно вірить, що зможе позбавити людство від жадливої хвороби – сказу. Але підтекстовим рефреном через увесь твір звучить думка, що страшнішими від тілесної недуги є сказ душі і серця, коли людина перероджується в нелюда. **Євген** зрозуміє це пізніше, коли його огорне хвиля розчарувань в людях, яким вірив. Оля, Мідатов, Нечаєв, Лариса, її батько – всі вони виявилися циніками і боягузами, які дбали виключно про власні інтереси. На якомусь етапі життя до Євгена прийшло прозріння, що він живе у час брехні і підлабузництва, і що мовчання – його найбільша поразка: “*Я змирився з тим темним і неправдивим, що оточує мене, махнув на це рукою. Мовляв, однаково нічого не змінити. Моя чесність існує лише в певних і дуже вузьких межах...*” [5: 309]. Прізвище головного героя роману “Причини і наслідки” – **Жадан**. Семантично воно переплітається з дохристиянським іменем Ждан, яким колись на Русі батьки називали довгождану дитину. Цим прізвищем автор підкреслив значущість особистості основного героя в романі “Причини і наслідки”. Таких Жаданів, тобто людини високопрофесійної, чесної, непідкупної, фанатичної у справі рятувати людей від смертельно небезпечних хвороб, потребувала епоха, тим більше, що до лікарів завжди було особливе ставлення і дуже часто

від них, особливо якщо це стосувалося епідеміологів, вимагали неможливого як пацієнти, їхні родичі, так і влада. Ю. Щербак показав, як нелегко працювалося лікарям. Адже крім своїх прямих обов'язків, вони виконували і багато інших, часто малосумісних між собою: “*Тут і операції, і скарги, і будівництва, і диспансеризації, і комісії...*” [5: 79]. Згадаймо реальні факти: в яких умовах, наприклад, в останні роки свого короткого життя працював у Ялті відомий письменник Степан Руданський, котрому доводилося обстежувати екіпажі кораблів, поставлені в морі на карантин. Лікарі завжди стоять перед лицем людських страждань, перед неминучістю поразки. Ю. Щербак загострює увагу читачів на незадовільному стані радянської медицини. Несправне обладнання, брак медикаментів, які могли б врятувати не одне життя, не придатні для проведення дослідів приміщення, недостатнє фінансування галузі – цей сумний перелік можна продовжити й далі, а водночас зіставити й порівняти з нинішнім нічим не кращим становищем у медицині. Водночас Ю. Щербак не просто чув про це, а спостерігав зсередини, бо сам присвятив не один рік епідеміології, а до того ж був твердо переконаний, що бути лікарем – це як на війні: постійно сам ризикуєш стати наступною жертвою. Літературний герой **Жадан** теж у повній мірі відчув увесь тягар побутових і моральних обов'язків. Але він розумів, що потрібен людям й що сам прожити без улюбленої справи не зможе, тому не уявляв себе без дослідів, без медицини, для якої багато чим пожертвував. І таких людей у медицині чимало. Для прикладу візьмемо ще одного персонажа роману “Причини і наслідки”. Відомого колись **рабіолога Шульгу** письменник називає **Савелієм**. Це давньоєврейське ім'я Saul перекладається як виклопотаний, випроханий у Бога, жаданий. Імовірно, це латинське слово Sabellus – сабінський [4: 96]. Однак з перших сторінок роману ми дізнаємося не про його відкриття, дослідження, самовіддану працю, а бачимо “худого діда”, одягненого в “*старе, зруділе від старості пальто*”, чоловік “*тупцяв, тримаючи перед собою залиті молоком поташиному зігнуті пальці, заважаючи тим, хто стояв за ним*” [5: 13–14]. Тепер він “*заважає*”, а колись був таким потрібним. Письменник показує, як багато в долі людини може змінити час. “*Колись мене весь Київ знав. А тепер? – сумно каже Шульга Євгенові*” [5: 15]. Людина, яка свого часу принесла чимало користі, тепер забута і самотня. Але **Шульга** взяв від життя важливий урок, який вчить не просто “як стати людиною”, а “як нею залишитися”. Людина мусить бачити сенс свого існування, мати мету, а все решта не має значення. До того ж, пріз-

вище **Шульга** означає “той, у якого домінує ліва рука”, ліворукий, а всі лівші, як правило, талановиті.

Цікаве ім'я в директора інституту професора Лук'янова — **Анатолій**, що дослівно означає схід сонця, Схід [4: 38]. Певно, таке сонячне ім'я спричинило любов його носія до світла. В його кабінеті усюди яскраво сяяли лампи. Він скаржився своїм близьким співробітникам, що “фізично не зносить затінку, смеркання і всіх інших форм темряви і напівтемряви...” [5: 24]. Його прихід в науку знаменував собою початок чогось зовсім нового. “Він вивів інститут з сонного заціпеніння, з байдужої летаргії...” [5: 28]. Зате колишній однокурсник Жадана, тепер доктор наук, вірусолог **Нечаєв Олексій Олександрович** — особистість дволика. Коли однокурсники зустрілися через багато років, Жадан відчув, що від Олексія віє чимось “чужим”. Він зрозумів, що “це запах нового життя, яке віднині починається в лабораторії” [5: 128]. І мав рацію. **Олексій** не виправдав імені, яке йому дісталось. Воно походить в грецького *alexo* — захищаю, буквально: захисник [4: 85]. Його обов'язком було захищати людське життя і дотримуватися клятви Гіппократа. Але ні! В його житті була інша мета, і там не було місця для милосердя і співчуття. Стати академіком, навіть ціною чистішої зруйнованої долі — ось його самоціль. Він намагається переконати Жадана, що Лук'янова потрібно усунути з посади. Обіцяє, коли сам стане директором, то візьме його заступником по науці. **Нечаєв** упевнений в необхідності боротися “рішуче і безкомпромісно”, адже “перемога дістається тільки сильним” [5: 24]. Якщо глибше вникнути у те, як спричинилося власне і родове прізвище до деградації особистості персонажа, то можемо помітити, що ім'я і прізвище виявилися незіставними: негативні модулі прізвища “витіснили” весь позитив імені. Прізвище **Нечаєв** асоціюється зі словом “нечаянный”, що означає “ненавмисний, випадковий, несподіваний”. **Нечаєв** справді був у медицині випадковим, бо хоча мав неабиякі здібності і досвід у роботі, однак спрямував їх у хибне русло: дбав тільки про кар'єру і славу, а не про те, щоб з ризиком для себе самого рятувати чиясь життя.

Досить колоритним у романі “Причини і наслідки” є образ **Василя Браги**. Ім'я Василь у перекладі з гр. *basileus* означає цар [4: 45]. Власник такого імені, безперечно, мусить викликати певний страх у його оточення, повагу. Його “царственість” в романі підкреслена ще й сивиною, яка надавала зовнішньому вигляду “якоїсь поважної, всевидючої мудрості” і робила схожим на “глибокодумного патріарха” [5: 182]. Але страх у підлеглих Василя Браги явний, а до поваги дуже

далеко: прізвище персонажа домінує над іменем. Тож **Ю. Щербак** використовує свій улюблений прийом — протиставлення. Він порівнює **Брагу Василя Панасовича** (хоч частіше згадується лише його прізвище, і це нашттовує на певні висновки) і **Верхратського Нестора Івановича**. Отже, Брагу “не поважали, але боялися”, а Верхратського “*всі поважали, але ставилися без належного його посаді страху господнього, несерйозно...*” [5: 180]. Та й саме за себе говорить ім'я Нестор — з грецької — той, що згадує дім, батьківщину [4:81]. Тобто Верхратський був м'якою домашньою людиною. Дуже влучно підібране письменником ім'я для головного лікаря старомитницької лікарні. Його звали **Федір** (гр. *theos* — Бог і *dogoa* — дар), буквально — божий дарунок, даний Богом [4:105]. Семантично це ім'я перегукується з іменем Богдан, воно вживалося на Україні задовго до введення християнства, але церква, незважаючи на значення, а опираючись на “поганське” походження імені, не включила його в свій перелік. З інших джерел дізнаємося, що колись на Русі усіх дітей до хрещення називали Богданами [3: 244].

Володимир — ім'я слов'янське. Дослідники виводять ім'я від слів “влада” і “мерь” — великий (буквально: силою великий) [4: 48]. Із часом елемент “мерь” зблизився із мир (світ), ім'я переосмислювалося і стало означати володар світу. Справді, **Супрун** і вважав себе володарем. Так його сприймали інші. В очах Жадана він був людиною, “котра щось реально вирішує”. На його думку, в таких, як Супрун, людях “*волі, влади й рішення є незбагнений чар, завдяки чому всі їхні слова й вчинки набувають якогось особливого значення, сповненні вищого смислу*” [5: 105]. Яким же було розчарування і неймовірне потрясіння, коли виявилось, що для людини “*волі влади й рішення*” “*хабарі, приписки, незаконні премії стали системою*” [5: 307]. Світ Супруна розлетівся, мов картковий дім, не залишилося нічого від колишнього “володаря” людських дол. А таких було немало.

Серед персоналій роману **Ю. Щербак** “Причини і наслідки” є й такі, що вміли дарувати комусь щастя, проте часто ціною сліз інших людей. **Юрій Скидан** (в перекладі зі слов'янської слово означає землемір) як відомий акушер-гінеколог відміряв багато щастя тим жінкам, в яких з'явилася надія на материнство. Він же примусив страждати Євгена, відібравши у нього кохану дружину. Але чи аж так сильно Жадан її любив, чи була це тільки банальна прив'язаність? Скидан впевнено заявляє: “*Навіщо вона вам? Вона не для вас... Якби ви любили по-справжньому Олю... ви б уже мали з нею троє дітей... Носили б її на*

руках, а не примушували її працювати і робити цю ідіотську дисертацію” [5: 287]. Недаремно у романі “Причини і наслідки” Ю. Шербак називає двох своїх героїнь однаковими іменами — Ольга. Так звать дружину Жадана і жінку, з якою його “сватали” у дядька Антона. І тут автор застосовує контрастне порівняння. Жадан відразу зрозумів, що та жінка “так само подібна до його Олі, наче бубен до скрипки” [5: 191]. Свою дружину він згадував з трепетом і ніжністю, особливо ті хвилини, коли “Оля цілувала хризантеми, казала, що нічого кращого в своєму житті не бачила, тоді вона ще цілком належала йому, ще нічого не сталося, ще час не починав свого безжального руху по колу, по спіралі чи по прямій” [5: 52]. Він дарував їй золото-руді хризантеми і був упевнений, що купуватиме саме ці квіти у день її народження “аж до самої смерті”. Здавалось би, дрібна деталь — жовті хризантеми. Але у творчості нема нічого випадкового, і навіть ця деталь сигналізує про щось важливе. Чому саме жовті квіти, а наприклад, не червоні, білі, чи інші? Цікаво, що жовтий колір вважається божественним, золотим і сприймається як “застиглий сонячний блиск”. Така символіка жовтого кольору зберігалася до XII століття. Пізніше він почав означати зраду [3: 656]. Отже, ймовірно ці квіти були певним натяком на майбутню розлуку. Водночас Жадана дратувала “чужа” Оля. Він з великим нетерпінням чекав, коли замовкне ця “жінка з вавилонською вежею на голові” [5: 191]. Він згадував голос дружини, як вона розмовляла по телефону: “Весь смисл був лише в тембрі її голосу, в її шепоті, в мелодії її розмови і, звичайно, в паузах” [5: 284–285]. Хоч Жадан ще тоді не усвідомлював, ким був її співбесідник. Вона зрадила чоловікові і власному імені? Чи, навпаки, відстояла святе право бути жінкою? Її прощальні слова, кинуті Жаданові в обличчя, виправдовують її: “Ти слабкий. І все життя будеш слабкою людиною. Мені набридло бути при тобі мужчиною. Я — жінка, лише жінка і хочу бути жінкою” [5: 158].

У романі часто протиставляються між собою різні жіночі образи: “Лариса Супрун — струнка, вродлива, білява, з ніжними рисами обличчя з легкою, переможною усмішкою, і важка, незграбна, з довгим носом і тонкими губами Гаркуша” [5: 32]. Лариса в перекладі з грецької означає “чайка” [4:150]. Вона справді нагадувала чайку, така ж витончена і граціозна. Поруч з нею, з її сліпучою молодою красою, Жадан “видавався собі безнадійним старим, мишавим, худим і маленьким...” [5: 34]. Вона мала успіх у чоловіків, проте, жоден із шанувальників не насмілювався “почати наступ на Ларису — так ввічливо-непреступно трималася вона, так холодно і замкнено реагувала на будь-які спроби

наблизитися до неї” [5: 35]. Супрун дивилася на співробітників зневажливо, згори, а проте, ніхто, крім відчайдушної Гаркуші, не наважувався заводитися. А все тому, що батько Лариси займає високу посаду у вищих будівельних сферах, і чоловік круто сходяв угору по адміністративній лінії. Лук’янову були потрібні такі зв’язки, бо саме планувалося будівництво клінічного й лабораторного корпусів, тому й панькався з Ларисою, як “чорт з писаною торбою” [5: 33]. Гаркуша ж таких привілеїв не мала (ім’я означає — тиша, спокій). Таким і було її життя: тихим і непомітним. Не судилося їй жіноче щастя. Проживши з чоловіком рік, розлучилася. Така ж доля спіткала і її доньку. Однак, вдачу цієї жінки спокійною не назвеш. Коли вона гнівалася, в неї бували “напади, загострення хронічного сказу”, як називав цей стан Кучерявий: “В такі хвилини вона червоніла, роздувалася на очах, як від алергічного набряку, слова сипалися з неї, як горох з дірявого мішка” [5: 21]. Але це не заважало їй плідно працювати і бути незамінною у лабораторії.

Дещо подібна до Гаркуші головний лікар старомитницької санепідемстанції Ксенія Григорівна Куля. Колись це була “писана українська красуня, тепер залишились тільки чорні, густо підмальовані брови, та карі очі тепло й молодо сяяли на брезклому, старому обличчі” [5: 57]. Кулю в районі та області всі, посміхаючись, називали “Ксеня-великомучениця”, бо її приказка “так і живемо, так мучимось” стала притчею во язицех. Вельми промовисте прізвище Куля. Воно може означати швидкість (а її цій жінці якраз не бракувало), але й може означати потрапляння в ціль. Вона вміла досягти мети. “Пішла в атаку на начальство. Як танк” [5: 61]. Куля навіть у Москві була в Держплані, дійшла до міністра, все-таки спільним зусиллям спорудила лікарню.

Коли Жадан зустрів Лідію, він пережив щось неймовірне: “Відтоді, як пішла Оля, не охоплювало його таке дивне відчуття — тривожне, щасливе й сліпучо-небезпечне...” [5: 203]. Лідія дослівно перекладається як та, що прибула з Лідії [4: 152]. Вона дійсно ніби прийшла до Євгена з іншого світу саме тоді, коли він цього найменше чекав. У романі неодноразово згадувалося, що Жадан дарував дружині золотисто-руді хризантеми, а Лідії він простягнув букет троянд. А троянди — це символ Вічності, смерті і воскресіння. Лідія знайшла в собі силу відмовитись від Жадана, від кохання, яке “освітлює все, весь світ, все навкруги, ніби сонце навесні, завдяки якому оживає вся природа, все живе і суще” [5: 311]. Лідія не могла бути щасливою з Євгеном, бо між ними завжди

була Олина тінь. Вона розуміла, що цей чоловік кохав і завжди кохати-ме колишню дружину, хоч і боїться в цьому зізнатися, навіть собі.

У романі “Причини і наслідки” є ще чимало імен і прізвищ, що їх носять епізодичні герої. Наприклад, дуже промовистим є ім'я жертви розлюченої вовчиці — **Надії**. Письменник показує, як за якусь коротку мить красива, молода жінка, повна сили і снаги, втрачає не просто красу, а обличчя взагалі. Вона “не хоче жити отак, без лиця”, [5: 266], вона в розпачі говорить, що “краще була б померла одразу в лапах вовчиці...” [5: 266]. Серед інших прізвищ глибоко нещасливих жінок у романі Ю. Щербака зустрічаємо прізвище **Мальована**. Однак автор вживає його своєрідно, мало не з протилежним значенням. **Варвара Іванівна** була “худа й зморена” і “долоня в неї була велика, розплескана важкою працею, темна від землі — мовби належала не маленькій жінці, а якомусь кремезному чоловікові, вантажнику, чи що” [5: 43]. У цьому випадку на рівні підтексту звучить здогад: нестерпне, тяжке життя зробило з колись писаної красуні мало не тяглову силу в державі, яка нібито проголосила турботу про жінок, а насправді запропонувала їм “рівність”, яка обернулася в добровільне рабство.

Є в романі “Причини і наслідки” персонажі, які мають тільки прізвища. Зокрема, свого чоловіка Лариса Супрун кличе не інакше як **Кочергін**. У такому звертанні відчувається щось зневажливе, узагальнююче. Часто звучить прізвище померлого від сказу чоловіка — **Чорнодуб**. На нашу думку, цим композитним утворенням автор хотів сказати, що ця людина міцна, як дуб, і жити б йому до ста років, але чорна, несподівана біда обірвала його життя. Дуб почорнів — герой помер.

Спостерігаються у Ю. Щербака і наскрізні прізвища, що “переходять” із твору в твір. Серед них: **Верхратський, Лозицький, Білан**. Це не означає, що всі носії цих прізвищ тотожні. Знаємо, що прозаїк писав про людей, котрих знав особисто, співпрацював з ними або чув про них з перших уст. Однак у творчому арсеналі Ю. Щербака літературно-художні антропоніми стають важливим мовним засобом з широкими виражальними можливостями. Таким чином, письменник іменем і прізвищем увиразнює найважливіші риси характеру своїх персонажів, моделює різні обставини і непередбачувані повороти долі, зумовлені іменем, яке, наче зірка-дороговказ, супроводжує людину від її народження і до самої смерті.

Чекають на дослідження й інші розряди власних назв, які зустрічаються у творах Ю. Щербака і здатні доповнити висновки про складники його літературної майстерності.

1. Бушлин А. Имя литературного героя: Страницы истории русской литературы. — М., 1976. — 280 с.
2. Немировская Т. В. Некоторые проблемы литературной ономастики // Актуальные проблемы русской ономастики. — К., 1988. — С. 38–40.
3. Глинський І. Життя і пригоди імені. — К.: Дніпро, 1990. — 623 с.
4. Скрипник Л., Дзятківська Н. Словник-довідник: Власні імена людей. — 2-е видання / За ред. В. Русанівського — К.: Наукова думка, 1996. — 420 с.
5. Щербак Ю. Лікарі: Роман, повість, оповідання. — К.: Дніпро, 1990. — 623 с.

УДК 72.14.67

М. В. Григоренко

ДО ТИПОЛОГІЇ ЗАПОЗИЧЕНЬ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

У статті розглядаються типи запозичень. Залежно від ступеня адаптації іншомовної лексики, в українській мові розрізняють такі типи запозичень: запозичені слова, інтернаціоналізми, екзотизми, варваризми, іншомовні вкраплення, кальки. Акцентується увага на неоднозначності розуміння процесу запозичення у синхронії у порівнянні з процесом запозичення у діахронії.

Ключові слова: запозичення, іншомовне слово, освоєння.

The article is devoted to the considering of types the adoptions. Depending on adoption degree of the foreign words there are in Ukrainian such types of adoptions: borrowed words, internationalisms, exotic words, barbarisms, foreign original words, tracing papers. It is underlining the difference in meaning of the adoption process in synchrony and in diachrony.

Key words: adoption, foreign word, assimilation.

В окремі періоди розвитку літературної мови питання про запозичення чужоземних слів стає предметом широкого суспільного обговорення. Особливої актуальності воно набуває в період державотворення країни, яке вимагає всебічної кодифікації, враховуючи найбільшу здатність до проникнення для зовнішніх впливів, відкритість та у зв'язку з цим “нестійкість”, лексичної системи української мови. Пильність до лексичного рівня мови, власне, і зумовлена суттєвою особливістю лексики у порівнянні з іншими проявами мови — безпосередня спрямованість до явищ дійсності. “Саме в лексиці відображаються всі зміни, які відбуваються в суспільному житті, — поява